

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 28 czerwca 2017 r.

Pozycja 117

POSTANOWIENIE z dnia 6 czerwca 2017 r. Sygn. akt Ts 64/14

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Henryk Cioch – przewodniczący i sprawozdawca
Grzegorz Jędrejek
Zbigniew Jędrzejewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 marca 2017 r. o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania w sprawie skargi konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

odrzucić zażalenie.

UZASADNIENIE

W piśmie z 28 marca 2017 r., zatytułowanym „Zażalenie na postanowienie z dnia 14 marca 2017 roku (...)”, M.J. (dalej: skarżący), zastępowany przez pełnomocnika z urzędu, zaskarżył w całości postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 marca 2017 r. (sygn. Ts 64/14) o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Trybunału z 12 października 2015 r. (sygn. akt jw.) o nieuwzględnieniu zażalenia na postanowienie Trybunału z 7 lipca 2014 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Skarżący wniósł o zmianę zakwestionowanego postanowienia i uwzględnienie skargi o wznowienie postępowania lub o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Pełnomocnik zażądał natomiast zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, tj. – jak wyjaśnił – kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższe zażalenie zostało sformułowane w kontekście następującej sprawy. Postanowieniem z dnia 12 października 2015 r. Trybunał nie uwzględnił zażalenia skarżącego na postanowienie Trybunału o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Następnie skarżący wystąpił ze skargą o wznowienie postępowania zakończonego tym postanowieniem. Jako podstawę skargi przywołał art. 401 pkt 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c.), art. 20, art. 36 ust. 6 i 7 oraz art. 52 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.) w związku z art. 134 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 2015 r.). Uzasadniając żądanie wznowienia postępowania, skarżący wskazał

na brak należytej reprezentacji w tym postępowaniu, który to stan – jego zdaniem – zaistniał od 8 maja 2015 r. W ocenie skarżącego od tego dnia nie posiadał już zastępcy procesowego, który reprezentowałby go w sprawie, a w szczególności „dokonywał czynności procesowych, a także odbierał korespondencję w tej sprawie”.

Postanowieniem z 14 marca 2017 r. Trybunał odrzucił skargę o wznowienie postępowania, wskazawszy po pierwsze, na wadliwie przywołaną przez skarżącego podstawę prawną, w oparciu o którą Trybunał miałby dokonać merytorycznego rozpoznania skargi. Trybunał wyjaśnił, że podstawę prawną postępowania prowadzonego przed Trybunałem wyznaczają przepisy ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK), nie zaś unormowania – przywołanych przez skarżącego – derogowanych aktów prawnych, tj. ustawy o TK z 1997 r. i ustawy o TK z 2015 r. Po drugie, Trybunał uznał brak podstaw normatywnych do stosowania w procedurze wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej instytucji wznowienia postępowania określonej w przepisach k.p.c. Trybunał stwierdził również, że w sprawie skarżącego nie zachodzą przesłanki wznowienia postępowania na podstawie art. 401 pkt 2 k.p.c., gdyż skreślenie pełnomocnika skarżącego z listy adwokatów nastąpiło już po sporządzeniu i wniesieniu przez niego zażalenia na postanowienie Trybunału o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. W związku z tym nie można przyjąć, że skarżący nie był prawidłowo reprezentowany w postępowaniu w ramach wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej o sygnaturze Ts 64/14.

W piśmie zatytułowanym „Zażalenie na postanowienie z dnia 14 marca 2017 roku (...)” skarżący zarzucił Trybunałowi naruszenie art. 410 § 1 k.p.c. Zdaniem skarżącego, w myśl tego przepisu, Trybunał w ramach postępowania wstępnego na posiedzeniu niejawnym, „nie powinien badać podstaw wznowienia postępowania, a jedynie ustalić – czy skarżący wskazał podstawę odpowiadającą jednej z określonych w Kodeksie postępowania cywilnego, a te zostały prawidłowo wskazane”. Według skarżącego, przywołał on właściwą podstawę prawną, w oparciu o którą Trybunał miałby dokonać merytorycznego rozpoznania skargi konstytucyjnej, tj. ustawę o TK z 1997 r., ponieważ w myśl art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r., w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., w zakresie wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Jak zauważył skarżący, „taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, bowiem postępowanie o sygnaturze Ts 64/14 zakończyło się wydaniem postanowienia Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu dopiero w dniu 12 października 2015 r.” W dalszej części zażalenia skarżący zarzucił Trybunałowi naruszenie art. 401 pkt 2 k.p.c. Uchybienie tej normie polega – jak podniósł skarżący – na jej niezastosowaniu, w sytuacji, gdy „od momentu skreślenia dotychczasowego pełnomocnika z listy adwokatów z dniem 18 maja 2015 roku, skarżący nie posiadał zastępcy procesowego, który reprezentowałby go w (...) sprawie [o sygnaturze Ts 64/14], a w szczególności dokonywał czynności procesowych, a także odbierał korespondencję w tej sprawie”, gdyż jak orzekł Sąd Najwyższy w postanowieniu z 3 marca 1997 r., za brak reprezentacji strony można uznać działanie w charakterze pełnomocnika strony osoby niemającej należytego umocowania oraz niedziałanie w procesie pełnomocnika z urzędu (III CKN 10/96, OSP 1997, z. 9, poz. 172).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Trybunał stwierdza, że skarżący nie przedstawił argumentów, które podważyłyby zasadność odrzucenia jego skargi o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Trybunału Konstytucyjnego z 12 października 2015 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Po pierwsze, skarżący nie uwzględnił tego, że postępowanie przed Trybunałem, także w sprawach wszczętych i niezakończonych (zob. art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, Dz. U. poz. 2074), regulują przepisy ustawy o TK. W związku z tym – jak wskazał Trybunał w zaskarżonym postanowieniu – to przepisy tej ustawy, a nie ustawy o TK z 1997 r., czy też ustawy o TK z 2015 r., są podstawą, w oparciu o którą Trybunał miałby dokonać ewentualnego merytorycznego rozpoznania skargi o wznowienie postępowania.

Po drugie, skarżący nie wziął pod uwagę tego, że zasadniczym powodem odrzucenia złożonej przez niego skargi, był brak podstaw prawnych do stosowania w postępowaniu kontrolnym, prowadzonym przed sądem konstytucyjnym, unormowań k.p.c. dotyczących instytucji wznowienia postępowania. Takiej podstawy – jak wskazał Trybunał – nie da się wywieść ani z przywołanego w skardze art. 20 ustawy o TK z 1997 r., zawierającego odesłanie do – odpowiednio stosowanych – przepisów k.p.c. w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie, ani analogicznych treściowo do tego przepisu – art. 74 ustawy o TK z 2015 r. oraz art. 36 ustawy o TK. Skarżący nie odniósł się do tej kwestii, dlatego Trybunał ograniczył się do zaaprobowania stanowiska, które przedstawione zostało w uzasadnieniu postanowienia z 14 marca 2017 r. o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania.

Trybunał nie znajduje tym bardziej podstaw do uwzględnienia stanowiska skarżącego odnośnie do możliwości skorzystania przez niego ze środka zaskarżenia (zażalenia) na postanowienie, w którym przesądzona została kwestia niedopuszczalności wznowienia postępowania na podstawie art. 401 pkt 2 k.p.c. w ramach wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej.

Niezależnie od powyższego Trybunał stwierdza, że w zarzutach sformułowanych w „Zażaleniu” skarżący pomija to, że skreślenie wyznaczonego dla niego pełnomocnika z urzędu z listy adwokatów prowadzonej przez Okręgową Radę Adwokacką w K., nastąpiło już po sporządzeniu i wniesieniu przez niego zażalenia na postanowienie Trybunału o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, a także to, że postanowienie o nieuwzględnieniu tego środka prawnego (doręczone skarżącemu 30 listopada 2015 r.) zakończyło postępowanie przed Trybunałem w sprawie Ts 64/14.

Biorąc pod uwagę wniesienie przez skarżącego nieistniejącego środka odwoławczego od orzeczenia stwierdzającego niedopuszczalność skargi o wznowienie postępowania, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.